

LIKE JAZZ, където класиката среща джаза...

Милена Шушулова-Павлова

„Джазът е интелектуална музика, но има и един друг джаз, който кара хората да си потропват с крак, да си тактуват, което е много хубаво. В своята кариера като музикант винаги съм бягал от егоистичната музика. Това, което създавам като музика, искам да достига до публиката и тя да го възприема по един приятен начин. Защото има такава музика, когато композиторът или изпълнителят са затворени в себе си и това, което правят, го правят просто за да се случи, защото те желаят така. Винаги се стремя, работейки, да правя такава музика, която не е selfish, и смятам, че го постигнах с тези транскрипции на изключително популярни мелодии.“¹ Това са гуми на Ангел Заберски-син, кои-

то казва по повод последния му творчески проект. **LIKE JAZZ 3 РОМАНТИЧНИ ПИЕСИ**, представен пред джаз (и не само) аудиторията в София на 6 октомври (2021) с двоен концерт в зала 6 на НДК, от 18:00 и от 20:00 часа. АНГЕЛ ЗАБЕРСКИ ТРИО са забележителните музиканти: Ангел Заберски (пиано), Борис Таслев (контрабас) и Стоян Янкулов (барабани).

В поредицата от проекти/албуми **LIKE JAZZ** Ангел Заберски-син по убедителен и изключително вдъхновяващ начин прави обединение на два музикални свята – класика и джаз, – като постепенно с всеки албум навлиза в по-дълбоки композиторски измерения: в началото са само Чайковски, Пучини и Шуман. В диск № 2 вече разнообразието и играта-закачка с най-популярни теми от класическата музика е по-мощна. Тук освен Пучини и Чайковски са включени любими мелодии от Бах, Шопен, Лист, Паганини, Рахманинов, Бетовен и Брамс. Докато в диск № 3 авторът Ангел Заберски набляга на романтиката, избирайки теми от произведения на Албиниони, Моцарт, Шопен, Равел, Менделсон, Оффенбах, Пучини и завършва с Хачатурян. Характерно за трактовките на Заберски е различният начин на мислене и донякъде темповата и философска промяна в някои от пиесите, като по този начин прави едно „намигване“ и към авторите, но и към публиката. Винаги геният може да чете по различен начин една партитура, една популярна тема – танцовалната може да стане с квадратна структура или пък бързата да се превърне в лирична, а лиричната в скерцозна... Това създава чудесно разнообразие, съдържа доза изненада към очакванията на

¹ Ангел Заберски в предаването „Хоризонт до обег“: <https://bnr.bg/horizont/post/101534183/angel-zaberski-trio-predstava-tretia-si-album-na-6-oktomvri?fbclid=IwAR14cggBOG2XgsAOHZWmEdAc-mw1>

KTQuSiQPNqYys7EBPHU0ufHEM87RgyQ

публиката, давайки различен поглед върху популярността, и доставя още по-голямо удоволствие от слушането, от попяването в този различен джаз-свят.

Любимите кумири на Заберски – Оскар Питърсън, Нат Кинг Кол, Бъд Пауъл и Бари Харис, безспорно влияят на неговата музикална джазова инвенция и аранжировки, като оставят отпечатък и върху начина на изпълнение на триото. „Лиризмът на Пучини, славянската топлина на Чайковски, мечтателността на Шуман – неслучайно тази музика ни вълнува. Това е реакция срещу жестокостта, отчаянието и ужасяващите сензации, с които ежедневно ни заливат“, казва Ангел Заберски. **LIKE JAZZ** на АНГЕЛ ЗАБЕРСКИ ТРИО представя свободна авторска интерпретация на популярни класически теми с помощта на джазовата изразност, залагайки на елегантност и романтизъм. Триото е еталон за безкомпромисен професионализъм и изключителна ансамбловост. Музиката на АНГЕЛ ЗАБЕРСКИ ТРИО е елегантна вишва наслада за меломани и ценители.

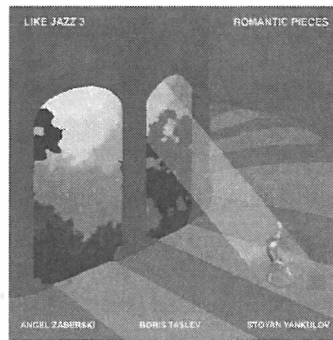

Поредицата **LIKE(A) JAZZ** започва през 2015 с джазово трансформирани теми от произведения на Шуман, Пучини, Чайковски. В албума са включени: 1) Чайковски – Валс на цветята от балета „Лешникотрошачката“; 2) Чайковски – Симфония № 6, четвърта част; 3) Пучини – Хризантеми (Елегия за струнен квартет); 4) Пучини – ария на Калаф от операта „Турандот“ (*Nessun dorma*); 5) Пучини – Ария на Рудолф от операта „Бохеми“; 6) Шуман – Мечтане. Албумът излиза на 2.12.2015.

Вторият албум е представен на джаз аудиторията през 2019. Той носи заглавието **LIKE JAZZ 2 МАЛКО НОЩНА МУЗИКА** и включва джаз пиеси върху теми от: 1) Й. С. Бах – Ария от Оркестрова сюита № 3 (BWV 1068); 2) Пучини – Ария от операта „Джани Скуки“ (*O Mio Babbino Caro*); 3) Шопен – Прелюд в ми минор; 4) Шопен – Етюд № 3); 5) Лист – Liebestraum; 6) Й. С. Бах – Менует; 7) Паганини – Капричио; 8) Рахманинов – Концерт за пиано № 2; 9) Бетовен – Соната за пиано № 8; 10) Чайковски – Танц на лебедите от балета „Лебедово езеро“; 11) Брамс – Унгарски танц № 5. Албумът излиза на 29.01.2019.

Третият албум от поредицата е озаглавен **LIKE JAZZ 3 РОМАНТИЧНИ ПИЕСИ**. В него са включени джаз пиеси с теми от композиторите: 1) В. А. Моцарт – Соната за пиано № 11, ла мажор; 2) Фредерик Шопен – Валс в до диез минор (оп. 64,

№ 2); 3) Томазо Албинони – Агажио; 4) Феликс Менделсон – Сватбен марш от *A Midsummer Night's Dream*; 5) Пучини – Ария на Каврагоси от операта „Тоска“ (*E lucevan le stelle*); 6) Бузе – ария на Тореагора от операта „Кармен“ (*Votre Toast*); 7) Шопен – Ноктюрно оп.

9, № 2); 8) Равел – Болеро; 9) Дворжак – Хумореска; 10) Оффенбах – Баркарола от „Хофманови разкази“; 11) Арам Хачатурян (изписан вероятно с умисъл Хачаториан, бел. рег.) – Танц със саби от балета „Гаяне“. Албумът е съвсем нов – от 2.10.2021.

В третия албум композициите на Ангел Заберски се разполагат не само върху операта и най-известни класически произведения. Той допълва своите импровизации жанрово, като наблюдава и на идеята за танц: мелодии от балети, от различни популярни танцови творби и особено към валса: „Болерото“ от Равел (има невероятни танцови перформанси върху тази музика), танците от балетите „Гаяне“, „Лебедово езеро“, „Баркаролата“ на Оффенбах.

Независимо от трудностите за всички музиканти и хора на изкуството в последните две години, Ангел Заберски продължава да твори – на сцената, в студиото, на пианото вкъщи. Композитор, аранжор, доцент в НБУ, изпълнител – комплексен артист, който успява да зарадва своите почитатели с инспирация към приповдигнато настроение в своите жизнено пиеси, независимо от наложени стандарти или модни тенденции. Винаги намира своя път чрез своята музика към своята публика. Дали ще е за трио, за биг бенд или за голям симфоничен оркестър или само за един изпълнител – поп и джаз вокалист, той съумява да представи колегите си подобаващо, блестящо. Композира и филмова музика, класически произведения, дори фолклор. Дискографията му е достатъчно впечатляваща: два албума за биг бенд, четири албума за джаз трио, албуми за брас и октет. Постоянни партньори на Ангел Заберски в джазовите импровизационни пътешествия са Михаил Йосифов (тромпет) и Мартин Ташев (тромпет), Стоян Янкулов-Стунджи (перкусию), Борис Таслев (контрабас), Велислав Стоянов (тромбон) и още много други, наложени се с перфектния си професионализъм джаз имена в България. Ангел Заберски свири често и с имена от световната джаз сцена като Рекс Ричардсън (тромпет), диригентът Франсиско Ноя, Крисчън Макбрайд (контрабас и баскитара), вокалистите Боби Каркасец (Куба), Монти Айгъм, американската джаз икона Пати Остин (концерта „For Ella“, посветен на Ела Фицджералд, с участието на Оркестъра на Класик ФМ радио и Брас Асоциация под диригентството на Ангел Заберски). Често обича да музицира с най-популярните джаз певици: Хилда Казасян, Камелия Тодорова, Васил Петров, певиците от Сентиментъл Суингърс и още много други. Отдавна е неговата любов и към смесването на кла-

сиката с джаза. Една от най-внушителните срещи на тези две срещуположни музикални явления при Ангел Заберски е участието му многократно с концерти в София (НДК), във Варна, но и извън България – в Лондон, във впечатляващия и представителен проект „ЧЕТИРИ РОЯЛА“, заедно с едни от най-добрите пианисти на България – Живко Петров, Иван Янъков и Георги Черкин.

„Стоян Янкулов е много голям музикант, всички знаят, аз самият съм се учил от него през годините и като участник в други проекти, и като част от съвместните ни изяви, и ето сега имам щастието да свиря с него. Борис Таслев е млад наш колега, но изключително бързо и широко навлязъл в много джазови проекти, с имена като Милица Гладнишка, Димитър Льолев, с Биг бенда на Радиото и още много други“ – така представя триото си маестро Заберски.²

Стоян Янкулов на 8 години започва уроци по пиано. Но ударните инструменти са неговата страст. Основава музикални състави като барабанист. Завършва музикалното училище „Любомир Пипков“, а след това и НМА „Проф. Панчо Владигеров“. Приет е в Биг бенда на Българското национално радио. Янкулов е също комплексен музикант: свири с рок и джаз групи, с фолклорни ансамбли, джаз-рок и фюзън групи. Концертира в България, Финландия, Белгия, Германия, Холандия, Франция, Италия, Чехия, Турция, САЩ, Канада, Япония, Русия. Стоян Янкулов презентира българското културно наследство пред президентите на България, Гърция, Армения, Унгария, пред Негова светлост Принц Алберт, Краля и кралицата на Швеция, Коуджиро Мацура – UNESCO, министрите на ОССЕ. Участва в проекти на Боби Макферин, Окай Темиз, Корнел Хорват, Карло Рицо, Арабел Караян, Енвер Измаилов, както и с българските музиканти Теодосий Спасов, Иво Папазов, Милчо Левиев, Симеон Щерев, Йългъз Ибрахимова, Анатолий Вапиров, Петър Ралчев. В дует с Елица Тодорова се класират на 5-о място във финала на международния конкурс „Евровизия“ (2007). Последните му проекти са с виртуозния бас китарист Хуан Гарсия-Херерос от Колумбия, Роберто Куинтеро – перкусиист, от Венецуела, Ерик Мартиньон – пиано, от Венецуела/САЩ. Лауреат е на Кристална лира (2004); награден е с Грамота от Посолството на Република България в Австрия за големия му принос в популяризирането на българската джаз музика и ярко участие в Панорамата на първата българска музикална джаз седмица извън пределите на България.

Борис Таслев е достатъчно познат на българската сцена. Свири на фестивали в България, Франция, Румъния, Австрия, Турция, Италия, Германия, Белгия. Участва и в български телевизионни предавания. Разнообразната му концертна и звукозаписна дейност включва множество проекти с различна музикална насоченост: Триото на джаз китариста Пламен Петров; Христо Йоцов Квинтет; Ангел Заберски Трио; Етно-фюзън формациите „Канопус“, „Икадем“, „Брейнсторм“; група „Латинопартизани“; салса и тимба групите „Манго Дуен-

де“, „Тумбаито“ и „Ире“; проекта на Борислав Петров „Джазаница“; „Димитър Льолев Октет“; биг бенд „БрасАсоциация“; „РомаНено Проджект“; артисти като Васил Петров, Камелия Тодорова, Милица Гладнишка и „Дивото зове“, Лилия Илиева и Минимум квинтет, Нели Рангелова, Панайот Панайотов, както и различни акустични и електронни проекти на джазови и фолклорни музиканти. Името на Борис Таслев често може да бъде срещнато редом до едни от най-популярните български джаз музиканти, сред които са Ангел Заберски, Димитър Льолев, Борислав Петров и др. Борис Таслев: *„Джазът винаги е използван като нещо много специално, но никога не смее да му се отдаде“* (БНР).

Във филм на Джаз ФМ³ триото споделя свои виждания за избраните произведения в третия албум, за правенето на музика, когато класиката среща джаза, за уменията на творците и любовта им към изкуството. Всеки един от участниците в триото прави опит да даде своето определение за създадената музика:

Ангел Заберски: *„Популярни мелодии, които всеки, дори непрофесионалното ухо, разпознава. Винаги почитам моя идол в оперното изкуство Пучини. Тук е известната ария на Каварадоси E lucevan le stelle. Шарена програма, шарена идея като музика, много по-силна, според мен, от предния албум. И смятам, че намерихме своя музикален израз. Смятам, че се справяме все по-добре и се надяваме да се хареса на аудиторията. На концертите залите бяха препълнени. За мен и за нас това е показателно, че това, което правим, е ценностно и стойностно. Опитваме се и се справяме с проблеми в музицирането като цяло – динамика, музикални форми; да ползваме пълноценно инструментите си – пианото, контрабаса, ударните. Контрабасът не просто свири основата, а ударните са ударни инструменти в пълния смисъл на думата. Опитваме се да рисуваме с музиката си образи, което всъщност никога не е отсъствало. С новата програма стъпваме на по-високо стъпало и в професионален аспект. Оценявам и забелязвам, че им е интересно това, което се случва като музика в Like Jazz. Защото то е много по-различно от това, в което всеки от нас на свободна практика участва, като ангажименти и други проекти.“*

Стоян Янкулов: *„Когато бях в музикалното училище, изобщо не обичах да свиря класическа музика на ударните инструменти. Разбира се, някак си завърших... Но ето че този момент пак ми дойде до главата – да свиря класика на ударни инструменти, и то на комплект барабани, и то по начин, по който преподавателите изискваха от мен тогава – да я изпълнявам с много динамика, голяма прецизност, много*

² <https://darikradio.bg/angel-zaberski-trio-s-premiera-na-nov-album.html>

³ Въображаемото интервю по-долу с изказвания за проектите и за музиката Like Jazz на Ангел Заберски Трио е с цитати от филм на Джаз ФМ: <https://www.youtube.com/watch?v=lpft5DNE-Mo&t=8s> <https://jazzfm.bg/dom/films/romantichni-piesi-v-tretata-chast-na-poredicata-like-jazz-na-angel-zaberski-trio> и <https://bnr.bg/horizont/post/101534183/angel-zaberski-trio-predstava-tretia-si-album-na-6-oktomvri?fbclid=IwAR14cggB0G2XgsA0HZWmEdAc-mw1KTQuSiQPNqYys7EBPHU0ufHEM87RgyQ>

нежност, с драматизъм. Сега, в този проект, това се случва с пълна сила. Забелязвам, че от първия албум, който направихме, нещата вървят нагоре като ниво, като аранжimenti от страна на Ачо, като изпълнение. Мисля, че този албум сега, който подготвяме, е най-доброто като изпълнение, аранжimenti, подбрани пиеси. Свиренето на тази музика става с отношение, с вкус, с възпитание, с прецизно и нежно изпълнение. Много е деликатно на ударни инструменти да изпълняваш класическа музика. И не е лесно в тиха динамика да направиш динамика. Много ми помага това, че на пиано съм свирил класика, за да свиря класика на ударни инструменти. Може би подхождам повече като пианист, отколкото като барабанист. И съм благодарен на Ачо, че насочва в каква посока да вървим, къде да наблегнем и къде да не. Много интересен и ценен процес.“

Борис Таслев: „Вникваме максимално в музикалния об-раз. Една от големите трудности е да намерим мярката, начина, по който да представим съответното произведе-ние, което е вид вникване и преживяване на някаква история. Сметнах, че е добре да се запозная с оригиналните творби, как звучат. Слушайки ги, изпитвах своите емоции, впечат-

ления, идеи – какво ми разказваше тази музика. Усещам опита от предишните два албума, който натрупахме заедно. Наблюдавайки процеса, ми се струва, че по-лесно стигаме до същността на произведението, до това какво ще покажем от него. И се радвам на този опит, защото той със сигурност ми дава и ме изгражда, помага ми да се придвижвам напред. Аз съм много развълнуван от създаването на албума. Заради повторните и новите открития, заради търсенията преди тях, заради резултатите. Сигурен съм, че всеки, който се докосне до тази музика, ще намери нещо за себе си.“

Дали успяват да бъдат уникални и неповторими в своя проект **LIKE JAZZ** тримата музиканти? Дали са отгадени изцяло на магията **JAZZ MUSIC**? Дали тази интелектуална музика на АНГЕЛ ЗАБЕРСКИ ТРИО стига до широка аудитория и прави хората по-щастливи, по-добри... Какво казват със своите изпълнения? Вероятно сами трябва да потърсите отговора в самото им изпълнение. А за себе си смятам, че те са невероятни, вълнуващи и търсени, защото ни карат да забравим за жестокостта, отчаянието и ужасяващите сензации, които присъстват ежедневно в нашия живот.

Дерзайте, момчета, все така и все повече!